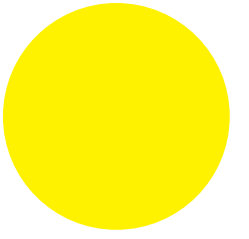

ایران

- صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی
- سرپرست مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران: احسان صالحی
- سردبیر: حسام‌الدین برومند

- تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۳۳ روابط عمومی • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
- صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۳۸۸ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
- چاپ: چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام جم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دازنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۷ (۰۲۱)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

در بدرقه‌ات شهد اذان نوشت باد / پرواز به اوج آسمان نوشت باد / ای خادم آستان قدس رضوی / آغوش امام مهربان نوشت باد

فاطمه نانی زاد

عکس: رضا معطریان / ایران

در سوگ سیدالشهدای خدمت

شهادت لاله‌ها را چیدنی کرد / به چشم دل خدا را دیدنی کرد
 زمین گویی غمی بی‌هفته دارد / که در دل صد شهید خفته دارد

این بخشی از شعر زنده یاد قیصر امین پور است و چه زیبا از «شهادت» سروده است. واژه‌ای زیبا که با حال و هوای این روزهای ایران ما بیگانه نیست و این واژه شهادت امروز یاد دیگر ملموس تر و عاشقانه تر شنیده شد؛ شهادت رئیس جمهور و هیأت همراه ایشان در سانحه بالگرد که همچنان مردم کشورمان را در بهت و غم آن فاجعه دردناک فرو برده است؛ شهادتی که هنرمندان عزیز کشورمان هریک با زبان خود آن را تعریف و ترسیم می‌کنند و با انتشار پیام‌های مختلف، از خاطرات دیدار خود با شهید جمهور می‌گویند و از غنای آن که ایشان در عرصه فرهنگ و هنر داشتند، او را خادم ملت و خدمتگزار فرهنگ و هنر نام نهادند و برایش شعر سرودند و سوگواری کردند و با طرح‌های متفاوت، شهادت و آسمانی شدن او را به تصویر کشیدند و مرثیه خوانی کردند. حامد عسگری، شاعر و نویسنده نوشته است: آسای رئیس جمهور رفته بود روی نقطه صفر مرزی سد افتتاح کند و برای مردمانش آب بیاورد. رفته بود آب بیاورد و غبار شد. مسعود ده نمکی پس از سه دهه فعالیت هنری برای اولین بار خاطره‌ای از دیدارش با آقای رئیسی تعریف می‌کند که بیانگر شخصیت، صبر و مناعت اوست و ...

آیت‌الله رئیسی رفیق روزهای سخت ملت ایران بود

داوود فتحعلی بیگی؛ شهادت جانسوز رفیق روزهای سخت ملت ایران و یار دیرین رهبر معظم انقلاب و همسنگر باوفای شهید سلیمانی، شهید سرافراز آیت‌الله ابراهیم رئیسی و جمع دیگری از خادمان ملت را که در راه خدمت به اسلام و مسلمین به فیض عظمای شهادت نائل آمدند، تسلیت عرض می‌کنم.

نقدپذیری شهید آیت‌الله رئیسی

مسعود ده‌نمکی؛ ادیبهشت سال ۱۳۷۱ اولین دیدار بین من و آقای رئیسی در دادگاه انقلاب اسلامی اتفاق افتاد. آن زمان ایشان در مقام ریاست دادگاه انقلاب و من در مقام متهم بودم. بعد از گذراندن ۱۰ روز زندان انفرادی و مراحل بازجویی در زندان توحید و یا همان موزه عبرت فعلی که به جرم اعتراض به معضلات فرهنگی و کم‌کاری‌های دولت وقت و البته دستگیری تعدادی دیگر که کارشان چیزی بیشتر از اعتراض بود به دفترشان فراخوانده شدم. برخلاف تصور من با روی خوش به استقبال آمد و بعد توری پرورده گفت: اگر جایمان عوض می‌شد و من آن طرف میز بودم، همین کارهای اعتراضی تو را می‌کردم. بیکار هم وقتی مستند «فقر و فحشا» را ساختم و فیلم توقیف شد و پیام به دادگاه کشیده شد، ایشان را در سازمان بازرسی کل کشور دیدم. فیلم را دیده بود. می‌خواستم مستند «از کجا آورده‌اید؟» را بسازم. گفت: هنوز هم تو آن طرف میز هستی و من آن طرف و خوشحالم که بعد از ۱۰ سال هنوز کم نیاورده‌ای. آخرین دیدار من پس از ریاست جمهوری ایشان بود. در ضیافت افطار کنار هم نشسته بودیم. هم قبل از افطار پشت تریبون و هم سر سفره که مرا به کنارش فرا خواند، کلی به مسائل موجود نقد کردم و ایشان هم مثل قبل صورانه گوش داد و آخرش گفت: من نسبت به تو همان ارادت ۳۰ سال پیش را دارم. من هم گفتم: من هم دوستان دارم به شما رای هم داده‌ام اما باز من این طرف میزم و شما آن طرف و قبول دارید نقد دولت بهترین کمک به دولت است؟ گفت قبول دارم. خدا روح شهدای خدمت را با سیدالشهدا (ع) محشور کند.

اهل خدمت بود

هوشنگ توکلی؛ مهم‌ترین ویژگی این شخصیت اخلاص، زینت ساده و رفتار مردمی ایشان بود. اخلاص ایشان من را به یاد شهید بزگوار رجایی می‌انداخت؛ شهیدی که وقتی از او سؤال کردند چرا مسئولیت نخست‌وزیری را پذیرفتی، گفت من تابع اوامر رهبر انقلاب اسلامی هستم، او به من امر کرد و من تبعیت کردم. رئیسی نیز همانند شهید رجایی اهل خدمت به مردم بود و خودخواه و جاه‌طلب نبود. سبک زندگی و زینت عارفانه شهید رئیسی و روابطی که با مردم داشت، زبانزد همگان بود؛ بویژه کسانی که او را از نزدیک می‌شناختند. آیت‌الله رئیسی علاوه بر حضورش در کلاس‌های درس مقام معظم رهبری، نزدیک به ۲۰ سال شاگرد آیت‌الله مرتضی تهرانی، عالم ربانی بود که دروس اخلاقی و عرفانی‌اش برای عام و خاص شهره است. زمانی که مدعیان به او آیت‌الله ۶کلاس می‌گفتند، نه تنها از خود دفاع نمی‌کرد بلکه در کمال فروتنی سکوت می‌کرد. او هیچ تمایلی برای حضور در قوه مجریه نداشت بلکه از فرمان رهبری تبعیت کرد و به کار مدیریت مشغول شد. رئیسی در راه سخت خود به جوانان اعتقاد داشت و ترکیب هیأت دولت را با هدف جوانگرایی تشکیل داد و جناب آقای دکتر اسماعیلی را که بر اندیشه‌های نو و تراز انقلاب است، برای مدیریت یکی از سخت‌ترین ارگان‌ها یعنی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی معرفی کرد و تا آخرین لحظه عمر باپرکت از اقدامات جناب دکتر اسماعیلی حمایت کرد و به واسطه انتخاب درست زنده‌یاد آیت‌الله رئیسی این روزها تمامی هنرمندان در کشور دعاگوی معاونت هنری از زیرمجموعه‌های وزارتخانه دکتر اسماعیلی هستند که اوضاع مالی را سر و سامان داد. مدیران دیگر بخش‌های هنری نیز قطعاً در تلاش هستند تا با مسئولیت‌پذیری کارهای عقب افتاده هنری را به پایان رسانند.

آن شب هونلک را تا صبح نخوابیدم

محمدعلی باشه‌آهنگر؛ فارغ از سلاقی جریان‌ات سیاسی در کشور نوع شهادت شهدای بالگرد رئیس جمهور شهید و همراهان گرامی‌اش همه را در سوگی عمیق فرو برد و این نوع رفتن تا ابد در ذهن و روح همه مردم باقی خواهد ماند. آن شب هونلک را تا صبح نخوابیدم. فیلم گواهی می‌داد که دیر یا زود با آیت‌ای از کلام‌الله مجید، خبری که جهان ساعت‌ها در انتظار شنیدنش است، خوانده خواهد شد. شهادت، هنر مردان خداست. گویی تقدیر ماست که بهار و تابستان آستان خیره‌ای هونلک شده است. از دهه ۶۰ تاکنون بسیاری حوادث رخ داده‌است که اگر یک دهم این حوادث در برخی کشورها رخ می‌داد، دگرگون می‌شدند. از انفجار حزب جمهوری اسلامی و شهادت شهید بهشتی و ۷۲ شهید ارجمند تا شهادت رئیس جمهور- شهید رجایی- و شهید باهنر و بسیاری شهیدان دیگر در آن دهه در استان‌های ترو و شهدای ۸ سال دفاع مقدس و سقوط هونلک هواپیمای سی-۱۳۰ ارتش و شهادت فرماندهان پیروز شکست حصر آبادان در ۷ مهر و سقوط فوکر ۲۷ شهید محلاتی و بیش از ۴۰ نفر دیگر به وسیله میگ‌های عراقی و بسیار بسیار حوادث سنگین هموطنان ایران عزیز را گویی آینده کرده و صبر ایوب به آنها داده‌است. اما آنچه پس از حوادث رخ داده، ایمان به خدا و وحدت و یکپارچگی میان مردم است. امیدوارم این شهدا که در شب ولادت امام رضاع (ع) به شهادت رسیدند با ایشان که افتخار خدای او را داشتند، محشور شوند.

ارتباط خوب و صمیمی رئیس جمهور با هنرمندان

محمد فیلی؛ رابطه آیت‌الله رئیسی با هنرمندان خوب بود. از معدود رؤسای جمهوری بودند که با هنرمندان ارتباط بیشتری داشتند. این اتفاق، ضایعه بزرگی است.

خاطره حضور رئیس جمهور در رادیو را فراموش نمی‌کنم

عذرا وکیلی از چهره‌های پیشکسوت و شناخته شده رادیو که سال‌ها با برنامه «سلام کوچولو» شناخته می‌شد، از دیدار آیت‌الله ابراهیم رئیسی از رادیو که سال گذشته همزمان با روز خبرنگار اتفاق افتاد، می‌گوید: سال گذشته رئیس جمهور شهید به رادیو آمده بود و بسیاری از رادیویی‌ها در استودیو حضور داشتند. خاطرم است علیرضا جاویدنیا، عباس مجیبی، داود نماینده، اصغر سمسارزاده و بویژه مسعود اسکویی هم از جمله کسانی بودند که در آن دیدار حضور داشتند. برنامه‌سازان، مجریان و اهالی رادیو زیاد بودند اما در میان خانم‌های گوینده و مجری فقط من بودم که توانستم دقایقی را با رئیس جمهور گفت‌وگو کنم. رئیس جمهور شهیدمان در همان دیدار با احترام با من رفتار کردند و صحبت‌های امیدبخشی داشتند که بذرا امید را در دل ما گذاشت. خاطرم است که از خاطرات برنامه رادیویی ام می‌گفتند و اینکه احترام خاصی برای من قائل هستند. برای ما جالب بود که ایشان چه اطلاعاتی داشتند و تأکید داشتند که از گذشته تاکنون برای رادیو خیلی زحمت کشیده شده است. برای ما جالب بود بدانیم که آقای رئیسی فرصت شنیدن رادیو را هم با آن همه مشغله دارند یا خیر؟ که وقتی در آن دیدار از این مسأله پرسیدیم، گفتند شنونده برنامه‌های رادیو ایران، اقتصاد، معارف و جوان هستند. من هم خطاب به ایشان گفتم چه جالب که با این حجم مشغله و گرفتاری شما اسامی شبکه‌های رادیویی را به خاطر دارید و برای این رسانه وقت می‌گذارید. ایشان هم در جواب به من گفتند که به رادیو خیلی علاقه دارند. هرگز خاطره حضورشان در رادیو را فراموش نمی‌کنم.

تهمت و طعنه زدند او در خدمت مصمم تر شد

حامد عسگری، شاعر و نویسنده: «سید ابراهیم رئیسی را با طعنه زخم‌آجین کردند و انگار این زخم‌ها مصمم‌ترش می‌کرد برای خدمت. هر پنجشنبه و جمعه سفر استانی و رویارویی نفس به نفسش با مردم دور افتاده‌ترین نقاط کشور را تا پیش از این در کمتر رئیس جمهوری دیده بودیم. مردمی که تا قبل از دیدنش حتی یک بخشدار هم سراغی ازشان نگرفته بود، درد دل با رئیس جمهور برایشان یک رؤیا بود. اینکه تقریباً هر روز در بمباران تهمت و طعنه و تکه باشی و باز از یا نینتی و همه حرف‌ها را ندیده بگیری و کارت را بکنی. یاد حرف‌ها را می‌برد و این ذات عمل است که می‌ماند و مثل خورشید جاودان است، خیلی دوست دارم در قیامت رویارویی آنهایی که شش کلاسه بودندش را، تهمت جلا دادندش را و طعنه ناکارآمدی‌اش را در دهان آشنا و بیگانه انداختند با او ببینم و نظاره‌گر باشم. آقای رئیس جمهور رفته بود روی نقطه صفر مرزی سد افتتاح کند و برای مردمانش آب بیاورد. رفته بود آب بیاورد و غبار شد. حالا شما خودتان می‌فهمید اینجا متنم با کدام کاشی سرخ از تاریخ تطبیق دارد. خودتان روضه سقا بخوانید من رمقی برای روضه خواندن ندارم.

در مسیر رئیس جمهور عزیزمان پیش خواهیم رفت

عبدالحمید قدیریان هنرمند نقاش: از دست دادن جناب آقای رئیسی و همراهانش، ضایعه بسیار سنگین و بزرگی است. این اتفاق دردناک برای ملت ایران و انقلاب اسلامی بسیار دردناک بود؛ زیرا بعد از مدت‌ها گروهی در کشور خدمت صادقانه و به دور از سیاست‌بازی را پیش گرفته بودند و حرکت در مسیر حضرت آقا، دستورالعمل کارشان بود. این اتفاق ناراحت‌کننده است اما انقلاب اسلامی و کشور ما بر مدار برنامه‌ای الهی به سمت سرافرازی و به اصطلاح امل‌آفری شدن پیش خواهد رفت. خداوند نگهدار و هدایت‌کننده انقلاب و کشور است. طی ۲۵ سالی که از انقلاب می‌گذرد، ما شاهد حوادث بسیار دردناکی بودیم. در اوایل انقلاب حوادث هفتم تیر و هشتم شهریور اتفاق افتاد و ملت ایران آیت‌الله بهشتی، شهیدان رجایی و باهنر و بسیاری از بزرگان نظام را از دست داد. سپس حضرت امام رحلت فرمودند و هر کدام از این حوادث از دیگری سنگین‌تر بود. از آنجایی که این انقلاب ذیل عنایت و لطف الهی پیش می‌رود، از این چالش که کشور درگیر آن شده است عبور خواهیم کرد و مسیر انقلاب به سمت شکوفاتر و سربلندتر شدن پیش خواهد رفت.

جهاد در راه خدا، شب و روز نمی‌شناسد

فرهاد بشارتی: «شهادت هنر مردان خداست، خادم‌الرضاع) آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، در حین خدمت به ملت، به‌سوی حق شتافت تا با شهادتش ثابت کند که جهاد در راه خدا، شب و روز نمی‌شناسد و وقتی که بنوگند خدمت به ملت یاد می‌کند باید پای سوگندش باشد و از جان و دل مایه بگذارد. سید مظلوم با این کارش الگویی برای دیگر مسئولان خواهد بود.»

لحظات سختی را سپری کردیم

مهوش وقاری: از زمان شنیدن این خبر بسیار شوکه شدیم و تا ساعت‌ها بی‌ای تلویزیون نشستیم تا آخرین اخبار و اطلاعات را دریافت کنیم. موضوع جست‌وجو و بی‌خبری از پیدا کردن محل سقوط بالگرد حامل رئیس جمهور، لحظات بسیار دلهره‌آور و سختی بود که ما سپری کردیم. خبر شهادت رئیس جمهور و همراهانش شوک بزرگی برای ما بود.

طراح: میکائیل براتی / محسن باغبانی

روزن فتح و خطر بسته نخواهد شدن

عصرشعرو سوگ شهید جمهور در پی شهادت جانسوز و غریبانه آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی، حسین امیرعبداللّه‌ایان و تعدادی از یارانشان، با حضور جمعی از شاعران و اهالی هنر در حسینیه هنر برگزار شد.

در این مراسم محمد گلریز، خواننده انقلابی و متعهد که این روزها سرود «راه رجا بسته نیست» از او با تصاویری از شهید رئیسی روی آنتن تلویزیون می‌رود، روی سن رفت و خاطراتی از دورانی که شهید رئیسی در کرج و مشهد بودند گفت و در ادامه قطعه شعر زیر را به حضار تقدیم کرد:

هر دم از این رهگذر رهگذری می‌رود
 در پی مردان مرد بی سپری می‌رود
 عرصه نگرده تھی گر چه ز همسنگران
 که جگری می‌درند گاه سری می‌رود

روزن فتح و خطر بسته نخواهد شدن
 گر ز قضا ناوکی بر قدری می‌رود
 راه رجا بسته نیست گرچه رجایی برفت
 ریشه به جا باد اگر برگ و بری می‌رود
 روضه نمائد به زاغ، ور همه با درد و داغ
 از صف مرغان باغ، نغمه گری می‌رود
 جلوه خورشید ما، جمله جهان در نوشت
 شعله به عالم زند، تا شرری می‌رود
 مکتب اسلام باد زنده که در راه آن
 گاه شبیری رود، که شبیری می‌رود
 در سفر زندگی، آمد و شد کار ماست

آخرین مأموریت